

Nagyvárad Estilap

Főszerkesztő: MARTON MANÓ

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Felelős szerkesztő: KATONA BÉLA

Felmutatták az ujjongó népnek a locarnói békeszerződést

Mussolini felkereste a német kancellárt

— Az Estilap eredeti távirata —

Locarnóból jelentik: Pénteken tartotta a konferencia utolsó ülését, amelyen a létrejött megállapodásokat szentesítették. Délelőtt Mussolini meglátogatta Luther német kancellárt, akivel egy óra hosszúságú megbeszélést folytatott. Luther kancellár még a délelőtti folyamán viszonzta a látogatást.

Déli tizenkét órakor a konferencia tagjai teljes ülésre jöttek össze, amelyen megállapodtak, hogy a zárülést este fél hét órakor tartják, a melyen megejtik a szerződések parafálását. Este hét órakor kezdődött meg a konferencia zárülése az igazságszolgálat palotájában, amelyet ez alkalomra gazdagon felszítottak. Jóval hét óra előtt hatalmas tömeg verődött össze a palota előtt, amely kíváncsian leste a történéseket. Kevéssel az ülés megnyitása után az üléssteremből a zárt ablakokon keresztül kihallatszott az utcára a taps és éljenzés. Az ováció láza hamarosan átragadt az utcán várakozó tömegre, amely lelkesen tüntetett a konferencia tagjai mellett. Hatalmas éljenzés reszkettette meg a levegőt, a város különböző részén rakétákat sütöttek el. Egyszerre fény gyúlt az egyik ablakban és feltűnt Briand, Luther és Chamberlain alakja. — Amikor a tömeg megpillantotta őket, hatalmas üdvözlésben tört ki. Az ováció egyre hatalmasabb méreteket öltött, mire Rallin belga jogi szakértő a nyitott ablakhoz lépett és felmutatta a tömegnek az okmányt. Leirhatatlan lelkesedés vett erőt a tömegben, az emberek kendőlobogtatással üdvözölték a szerződés létrejöttét.

Az ülés végeztével elsőnek a német delegátusok hagyták

el a palotát, azután Vandewelde, Briand, majd Mussolini távozott hatalmas evviva kiáltások közt. Amikor a német delegáció tagjai födellen fölve megjelentek az igazságszolgálat palota kijáratánál, a tömeg ujjongása a tetőpontra hágott. Utoljára Chamberlain távozott a palotából feleségével.

A vendégszerető város összes épületei, valamint a tőpartja a késő éjszakai órákig fényesen ki volt világítva.

A delegátusok ma, szombaton hagyják el a gyönyörű svájci várost.

Dr Lázár Aurél és dr Kiss Döme a választói névjegyzék kiigazításáért

Október 23-án kezdik meg a panaszok járásbírói tárgyalását

A váradai járásbíróshoz nap-nap után érkeznek panaszok a választói névjegyzék hiányai miatt. Dr Bajor Antal táblabíró

mindazoknak a panaszoknak a tárgyalását, amelyeket e hó 16-ig bezárólag adtak be, október 23-ára tűzte ki.

Az alábbiakban felsorolt panaszosoknak ezen a napon d. e. 9 órakor meg kell jelenniük a járásbíróshoz 77. számú szobájában, ahol is okiratokkal kell igazolniuk választói jogosultságukat. Ehhez szükséges az állampolgársági igazolvány, annak dokumentuma, hogy a panaszos legalább egy éve Nagyváradon lakik és végül a születési bizonyítvány.

Érdekes, hogy

dr Lázár Aurél kamarai képviselő tömeges panaszt adott be a maga és a nemzeti párt ismert nagyváradai tagjai nevében,

jóllehet — tudomásunk szerint — fel vannak véve a névjegyzékbe. A nemzeti párti kontesztációk a következők:

Dr Lázár Aurél kamarai képviselő, dr Kiss Döme szenátor, dr Radu Jakab görög kath. kanonok, dr Erdélyi Széver, dr Egry Gergely, dr Bleda László, dr Popa Teodor, dr Triff Titusz, dr Rednic Gábor, dr Roxin Tódor, dr Marcus Péter, dr Popovici Enea, dr Popescu Aurél, dr Lázár Liviusz,

dr Bancu, dr Pop Romulusz, dr Mocan Miklós ügyvédek és Pavel Mihály.

Ezenkívül a következő panaszok kerülnek sorra e hó 23-án: Mihutiu József ügyvédjelölt, Barna Sándor, Fodor Ferenc mérnök, Glück József banktisztviselő, dr Szombach Gotthard premontrei tanár, Hermann Mór kereskedő, Hizsnyan János szabó, dr Jung Tibor tisztviselő, Kain Tibor, Klein Ignác borkereskedő, Rosenbergszabó Dezső, Szabó Miklós, Szabó Géza nyomdász, Suta Evermód József és Szilágyi Dózsa prem. tanár, Schmelcer Béla, Weisz Miksa ügynök és dr Vértes Sándor orvos.

A járásbíróshatározatát már a tárgyaláson közölni fogja a felekkel, míg a polgármesteri hivatal irásban fogják fel-

hívni a névjegyzék esetleges kiigazításra. Megnehezíti a panaszosok helyzetét az a körülmény, hogy azok, akiknek állampolgárságát a fellebbezési eljárás során ismerték el, ezt nem tudják igazolni. Az állampolgársági fellebbezési bizottság nem ad ki igazolványt a feleknek, hanem csak a polgármesteri hivatal értesíti határozatáról. A listák kiigazítása végett. Minthogy pedig több ezer fellebbezésről van szó, a határozatok hivatalos közlése még nem történt meg, úgy, hogy a felek teljesen reménytelenül nézhetnek kontesztációjuk elintézésére, annál is inkább, mert a bíróság — hivatalból nem fogja bekérni az állampolgársági fellebbezések adatait. Erre való tekintettel szükségesnek tartanók, ha akár a fellebbezési bizottság, akár a polgármesteri hivatal eltekintene a formalitásoktól és lehetővé tenné, hogy a panaszosok állampolgári jogukat érvényesíthessék.

Nagyvárad árufolyamok

Magyar korona	333—	áru	335	pénz
Dollár	211—		20950	
Cseh korona	623		620	
Svájci frank	4060		4050	
Osztrák shilling	2950		2950	
Francia frank	940		930	
Angol font	1024		1022	
Lira	850		840	

A mai zürichi nyitás

BUKARESTI 250—

BERLIN	12336	PARIS	2320—
NEW-YORK	519—	PRAGA	153750
LONDON	251150	B.PEST	7260
BÉCS	7310—		

Oroszországban letartóztatják a magyar emigránsokat

Működik a Cseka

— Az Estilap eredeti távirata —

A Neue Freie Presse megbízható forrásból jelenti, hogy Moszkvában az elmúlt éjszaka a Cseka minden magyar emigránsnál és volt magyar katonatisznél házkutatást tartott. Nagyon sok ott élő magyart letartóztattak.

Hírek szerint az orosz politikai rendőrség magyar kémszervezetnek jött nyomára. Allítólag a magyar rendőrség agent provocateur-ököt küldött ki Moszkvába. Ezek

a rendőrségi ügynökök emigránsoknak adták ki magukat: beiratkoztak a szervezetekbe, vezetőszerepekhez jutottak és közben titokban mindig informáltak a magyar rendőrséget.

A berlini Vossische Zeitung úgy látszik azonos forrásból, szintén hasonló tudósításokat közöl:

Magyar politikai körökben a hír nagy szenzációt és cikkeskedést keltett.

Ha jól akar mulatni,
ha kacagni, szívből nevetni akar,
Ha 2 órán keresztül nagyon kellemesen el akar szórakozni,
ugy nézze meg

az **Apollo mozgóban**
Pat és Patachoni
a Molnárné leánya
című filmben

HIREK

A váradai szegények laja

A Nagyvárad Estilap a drágaság ellen indított akciójával kapcsolatosan ugyan csak megemlékezett a szegény emberek téli faszükségletéről is és felhívta az illetékes körök figyelmét, hogy a kérdés igen sürgős és egy pillanatra sem odázható el.

Ma délelőtt aztán a polgármesteri hivatalban bizalmas értekezlet volt, amelyen elhatározták, hogy a szegény emberek fájának kiosztását és annak módzatait a tanács legközelebbi ülésén fogják letárgyalni.

* **A Szigligeti Társaság matinéja.** Ma, vasárnap délelőtt 11 órakor a Kath. Kör nagyertermében tartja a Szigligeti Társaság első matinéját, melynek teljes programját most tesszük közzé. A műsort a Gutenberg Dalkör nyitja meg Petőfi—Erkel „Elvonnék én” című nagy műdalával. Peróczy Alice színművésző Móra Ferencnek Fameszet című versét és Juhász Gyulának két szép lírai szonettjét adja elő. A zöld kocsu című elbeszélését felolvassa Perédy György, Marót Anye szavalja Reményik Sándor Cézártól Lázárig és Babits Mihály Fájó-fájó ének és Mécs László Menjünk Assisiba című költeményeit. Papp Lajos most megjelenő Alomlovag című kötetéből olvas fel. Czeglédy Emmy Wagnernek és Kacsóh Pongrácnak egy-egy felségesen szép, nagyváradai műsoron még nem szerepelt dalait énekl. Czeglédy Irén zongorakiséréte mellett. Nosz Gusztáv Szigligetiről tart emlékeztést. A műsort a Gutenberg Dalkör Petőfi—Fortuner Mi volt nekem a szerelem című gyönyörű műdalal zárja be. Belépő díj nincs, csak teszés szerinti adományokat fogad el a pénztár.

* **Házasság.** Wallner Dezső ügyészségi főtisztviselő, vasárnap d. u. 5 órakor tartja esküvőjét Móra Vilma urleánnyal, a barátok templomában.

* **Adomány.** Puskás Jenő tanító részére Papp György artista felesége 100 leit küldött kiadóhivatalunkba. Az összeget rendeltetési helyére juttattuk.

* **A „Párisien Grill” műsora szigoruan családi.**

* **Munkáseelőadás a színházban.** E hó 25-én vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel a színházban színre kerül Ibsen 5 felvonásos Népgyűlöle-je, a munkásműködvelő gárda legjobb tagjainak közreműködésével, a mely a közönség legnagyobb tetszését vivta ki a multban előadott Pálínkával, s hiszszük, hogy ezen a bemutatón is bebizonyítják kiváló képességüket. A darabot Losonczy Gábor tanította be és rendezi. Jegyek egész nap kaphatók az új Munkás-Otthonban.

* **Az Összmunkás Dalkör első matinéja november 1-én lesz a Kath. Körben,** melyre a belépés díjtalan lesz. A műsorra legközelebbi visszatérünk.

* **A legjobb jargon komikus, Kanner esténként a „Párisien Grill”-ben fellép.**

* **Az elektromos dinamó kezelői tanfolyamra** be lehet iratkozni a „Scola de Arte si Meserii” irodájában Piata Schlauch No 10. Beiratkozási díj 400 lei, melynek fele beiratáskor fizetendő. Mindenki választása szerint a román, vagy a magyar nyelvű tanfolyamon vehet részt. A tanfolyam befejeztével sikeresen letett vizsga után a hallgatók bizonyítványt kapnak, amely a dinamógépek és más elektromos készülékek kezelésére törvénszerű képesítést ad.

* **Halálozás.** Özv. Balogh Samuné Alesd, életének 56-ik évében hosszas szenvedés után f. hó 16-án éjjel 12 órakor elhunyt. Temetése 18-án d. u. 2 órakor lesz Alesd nagyállomás melletti gyászaházból. Az elhunytban Balogh Mihály gyárigazgató édesanyját gyászolja.

* **A „Párisien Grill” szenzációs műsora megérkezett,** aki jól akar mulatni és a világvárosi műsort szereti, ne mulassa el megnézni.

* **Téli élet a Karger vendéglőben.** Ma szombat este nagy dísznótor. Minden este kellemesen fűtött külön termek állnak a t. vendégek rendelkezésére. Saját termésű ideit must kapható.

A pesti antiszemita kongresszus bécsi visszhangja

— Az Estilap eredeti távirata —

A budapesti antiszemita konferencia további viszhangjaként ma a bécsi antiszemita is megszólalnak. Körber Róbert a bécsi ifju antiszemita vezére nyilatkozik a bécsi lapokban és kijelentette, hogy legközelebb a budapesti kongresszushoz hasonló összejövetelt rendeznek. A kongresszus helye még nincs eldöntve. A bécsi antiszemita vezér el-

mondotta még, hogy a budapesti megbeszélésen a legtöbb európai állam képviseltette magát, s hangsúlyozta, hogy mindegyik országnak egyegy olyan képviselője jelent meg, amelyeknek neve és otthoni ténykedései nagyfokú népszerűségeket biztosítottak számukra. Etekintetben emlékeztet Czuga tanár és Eckhardt Tibor nevére.

* **Házasság.** Simon Böske és Kálmán Jenő szívesen látják jóbarátaikat és ismerőseiket f. hó 18-án délután 1 órakor Lahner György-u. 4. szám alatti lakásukon tartandó esküvőjükön.

* **Őszi és téli angol szövet** újdonságok megérkeztek Szalay férfiszabóhoz. Ciorogariu-utca 9.

* **Művészi fényképfelvételek** Kertész fényképésznél. Bulevardi Regele Ferdinand 2. szám. Bazár épület, feljárt színház oldal, volt Molnár műterem.

Ma szombat este megnyílik a Royal- ballet

* **Hackmayer uriszabó üz-** letében az eredeti angol őszi szövet-különlegességek megérkeztek. Avram Jancu-u. 2.

Valódi Fischl-féle francia keztyű 320 lei az OldEngland-ban

Feltűnő szép ruhadisz

géphímzés, gépajurozás,
gouvlerozás, plüssérozás
gyorsan és olcsón készül
Vlahuta Szt. János-utca 29

Legujabb formákra készítünk női filc,
bársony **kalapokat** 48 óra
és bőr- **alatt**
HELLER és DEUTSCH kalapgyár
Bul. Reg. Ferdinand 20. Férfi kalap-
pok alakítását és tisztítását vállaljuk
Olcsó árak! 968

Mokette, peluche, caraculo hencseriakarók és
ágygaratúrok őrési változatokba
Leitner Márton rt.-nál

Die Dame

október 2-iki száma
szenzációs tartalommal
jelent meg

Ára 100 lei

Rendelje meg a Hegedüs
Hirlapirodában

* **Székrekedésnél, emésztési** zavaroknál és vértódlásoknál reggel éhgyomorra 1 pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet iszunk. A belorvosi klinikákon szerzett tapasztalatok szerint a FERENC JÓZSEF viz az ideális hashajtó minden jellemző tulajdonságait egyesíti magában. Kapható gyógyszer-tárakban, drogériákban és fűszer-üzletekben. 1

MOZI

— Igazi spanyol bikaviadal látható ma, szombaton a Dorian-filmszínházban. A „Fascination” című 7 felvonásos film Spanyolország legszebb városaiban játszódik le. A főszerepet a szépségéről és temperamentumáról egyaránt híres Mae Murray alakítja, csodás táncaival és pazar ruháival mindenkit elbűvöl. Az előadások 3, 5, 7 és 9 órakor kezdődnek. — Jön Balzac legkiválóbb regénye a „Szamárkör.”

Molnár Ferenc Testörje filmen

— **Ma nyitja meg kapuit a** Passage mozgószínház. Első darabja Molnár Ferenc nagyon népszerű diákregénye, a „Pál uccai fiúk”. Ez a 8 felvonásos film az egyetlen magyar film a mely Amerikában és Németországban is sikert aratott az utóbbi években. Az előadások fél 4, fél 6, fél 8 és fél 10 órakor kezdődnek. Helyárak: 20, 15 és 10 lei; fél 4 órakor: 15, 12, és 8 lei.

* **C. F. R. vasuti bérletjegyek** elintézését legrovidebb idő alatt vállaljuk Hegedüs Hirlapiroda, telefon 458.

* **Ági crém arcfoltokat** el-tűntet. 1

Mielőtt **BUTORT** vásárolna, **DANIBERG és WALDNER** butornagyáruházát
tekintse meg Wallerstein Ferenc Utódai **Str. Nic. Iorga (Zöldfa-utca) 19. sz.** 119

Ha zongorázni tudnám a különbséget...

Irta: Karinthy Frigyes

Az utolsó embert, aki még ezt a némiképp avuttas izü kiszólást még használni és alkalmazni szokta beszélgetésben, mint hasonlatot és mértékegységet, — fölényes és gúnyos szellemet két nappal ezelőtt szoktattam le kedvenc szólásformájáról.

Mert nem akart érteni különben a szóból. Nem hitte el nekem, hogy ma már ez nem szellemesség, nem ienegyerekes bohémság, ezzel a különbséggel, meg ezzel a zongorával.

Hogy aszongya, hja, barátom, ha én zongorázni tudnám a különbséget, amennyivel a Rózi csinosabb, festék nélkül, mint a Mancsi, kimázolva. Ha én zongorázni tudnám a különbséget, amennyivel

drágább az élet ma, mint egy év előtt. Ha te zongorázni tudnád a különbséget, amennyivel annak az Adynak a „Fekete zongora” című verse szebb, mint a Beaudelaire-nak a „Violon d'automne” című verse. Nem is a Beaudelaire írta? Na látod, még azt se ő irtal

Ha én zongorázni tudnám a különbséget, amennyivel ő jobban megcsal engem, — tudniillik a feleségem — mint én őtet.

Es így. Hovatovább olyanféle érzése volt az embernek, hogy a világ, a társadalom fejlődése az ókortól napjainkig, egyetlen vágy és végcél jegyében itéli meg a természet és lét célszerűségét s hasznosságát: hogy vajjon mi az, amitől az ember jobban tudna zongorázni, ha a különbséget zongorázni tudná. Az ember ebben a világképben, amit kitünő barátom képviselt, kizáróan zongorázni akar tudni, isten és ember előtt, semmi egyebet nem is zongorázni, hanem jobban zongorázni, mint ahogy tud és a jelenségek csak annyiban érdeklik őt, amennyiben mértékül szolgálhatnak arra, hogy a zongorázásbeli tökélytől milyen távolság választja meg el őt.

Tegnapelőtt azután egy zongoraművészt láttam vendégül, egy valódi zongoraművészt. Ez alkalommal zongora-centrikus ismerősöm is jelen volt: — szándékosan hívtam meg, számítva az eredményre. Jól számítottam. A zongoraművész egy bravuros produkciója után ismerősöm felhasználva az általános elragadtatás pillanatait, odarohant a művészhez, lelkesen megszorogatta kezét s szokása szerint így fogott elragadtatásának tolmácsolásába: — Ha én zongorázni tudnám a különbséget...

— Amennyivel ő jobban zongorázik... — folytattam én ravaszul. — Ugy van, amennyivel ő jobban zongorázik, mint mint... — Mint te például — mondtam én.

— Ugy van, mint például én... — folytatta ő és szokása szerint ezzel be is akarta fejezni.

— Nos, — kérdeztem én ártatlanul — mit gondolsz, ha te zongorázni tudnád a különbséget, amennyivel ő jobban zongorázik, mint te: — mond meg nekem — jobban zongorázna-e akkor, mint ő, vagy rosszabbul?

Barátunk rámnézett, aztán elhallgatott. Összevonta a szemét, gondolatokba mélyedve. Nem vett részt a társalgásban az est hátralevő részében hallgatagon ült a pamlag sarkában, olyan ember bosszankodva töprengő arckifejezésével, akinek fontos érdekei függenek egy matematikai képlet kiszámításától és nem bír vele meg-

birkózni. Mikor szóragozottan elbucszott, még hallottam, amint a sötét lépcsőházban lefelé botorkálva félhangosan morfondíroz magában:

— Hm... mégse... hogy is van ez?... ha a különbséget tudnám zongorázni, mint ő... akkor ahhoz ahogyan ő zongorázik, hozzá kell adni azt, amennyivel én rosszabbul zongorázok... de viszont akkor én jobban zongorázna, mint ő most... mert ahhoz, amit tudok, járulna az, amennyivel ő jobban tud nálam... hopp, mégse, hiszen ez éppen csak a különbséggel lenne több... már

pedig a különbség amennyivel nagyobb, mint amennyivel én kevésbé zongorázok jól... vagyis akkor se zongorázna jobban... vagyis jobban zongorázna... eh, ebbe meg lehet bolondulni... lássuk csak még egyszer... a különbséget, amennyivel ő jobban, illetve én rosszabbul zongorázom, hozzá kell adni annak a négyzetéhez, amennyit én tudnék, ha annyival tudna ő kevesebbet, mint amennyivel és jobban tudnék, ha a különbség szoroztatát kétfőnk zongorázásának legnagyobb közös osztójából kivonom... viszont akkor...

A többit már nem hallottam. De azóta kitünő barátunk óvatosan kerüli a zongorázásbeli differenciákkal való értékmeghatározást.

Averescuék együtt fognak működni Cuzával?

Goga Oktavián különös szerepe

— Bukaresti tudósítónk távirata —

A Cuvantul-nak jelentik Jasiból, hogy Jon Petrovici, volt averescukánus miniszter egy Averescu tábornoknak küldött igen erős hangú levélben tiltakozott az ellen, hogy Goga Oktavián az Averescu-párt nevében ajánlatot tett Cuzá professzornak, együttműködésre vonatkozóan. Ezt azonban csakis úgy lehet elérni, ha Petrovici-ot feláldozza Averescu, a párt zsidó tagjaival együtt. Ez ellen tiltakozik Petrovici az Averescuhoz küldött levélben.

Viszont legutóbbi temesvári

időzése alkalmával kijelentette Goga egy újságíró előtt, hogy az Averescu-pártnak a Cuzacsoporttal való fúziójáról szóló híreket nem kell komolyan venni.

— Az Averescu-párt, — mondotta Goga — nem fuzionál senkivel, mert egymagában is elég erős ahhoz, hogy sorsát önmaga irányítsa.

A Cuvantul úgy tudja, hogy Goga rövid időn belül kénytelen lesz magatartását egyik vagy másik irányban precizirozni.

Csicserin és Locarno

Mért nem léphet be Oroszország a Népszövetségbe

— Az Estilap eredeti távirata —

Berlinből jelentik: Csicserin orosz külügyi népbiztos a Vossische Zeitung-nak nyilatkozott Oroszországnak a Népszövetségbe való belépéséről és többek között a következőket mondotta:

— Chamberlainnek az a legutóbbi kijelentése, mellyel célzásokat tett Oroszország belépésére a Népszövetségbe, a következő fel fogást váltotta ki. Mint már annyiszor mondtuk, a szovjetkormány nem léphet be a Népszövetségbe, ellenben nagyon szívesen küld ide megfigyelőt. Az a tény ugyanis,

hogy a szovjetkormányt egy megfigyelő képviselje a Népszövetségben, nem kötelezi Oroszországot, de ha belépének a Népszövetségbe, úgy már kötelezettségeket is vállalnánk, ez pedig a népszövetségi alkotmány mai rendszere mellett lehetetlen. A Népszövetségben ugyanis a többség szava dönt és így Oroszország kénytelen volna részt venni olyan akciókban, amelyenre semmi körülmények között sem lehet hajlandó. Nem látom lehetőségét annak, hogy ezen a ponton a nézeteltéréseket el lehessen háritani.

A szegedi borzalmas rejtély

Az utcán emberi testrészeket találtak

Szegedről táviratozzák: Különös bűntény foglalkoztatja a szegedi rendőrséget. A szeged-rókusi rendőrszem tegnap reggel jelentette a központi ügyeletes rendőrtisztviselőnek, hogy az Arviz-utca 55. számú ház előtt egy levágott női lábszárát talált. A nyomozás kezdetén azt hitték, hogy a rendőrség Kodelka esetével hasonló bűncselekménnyel áll szemben, később azonban megállapították, hogy a testrész az egyetemi anatómiai intézetből került ki. A leletet beszál-

lították az anatómiai intézetbe, ahol Münz Nándor tanársegéd megvizsgálta és kijelentette, hogy a testrészzel ő foglalkozott előző este, azután gondosan elzárta egy szekrényben, ahonnan ismeretlen tettes klopota.

Félóra mulva újabb jelentés érkezett a rendőrségre és egy másik rendőrszem jelentette, hogy az Arviz-utca végén emberi könyököt találtak. Megállapították, hogy szintén az anatómiai intézetből került ki ismeretlen módon. A déli

órákban viszont egy munkás jeleltkezett a rendőrségen és újságpapírosba csomagolt kezét vitt magával, amelyet a szeged-rókusi állomáson talált.

Az anatómiai intézetben hávizsgálatot tartottak annak a megállapítására, hogy az elzárt szekrényből, milyen módon tűntek el a fölboncolt emberi testrészek. A vizsgálat azonban mindeddig eredménytelen.

A bukaresti román nemzeti színház vendégjátéka Váradon

A mai román irodalom legkiválóbb tehetségének: Victor Eftimiu-nak: Thebaida című drámája nemrégiben oriai megérdemelt sikert ért el a bukaresti Teatrul National színházán. A klasszikus tárgyú darab legközelebb Nagyváradon is színpadra kerül, a bukaresti román nemzeti színház társulatának legjobbjai fogják bemutatni. A főszerepet Eftimiu felesége: Agepsina Macry interpretálja, aki Románia legelső drámai színésznője közé tartozik. Valószínűleg eljön az előadásra maga az író is. Jegyek már most kaphatók a Vanga-kioszkban.

Irodai leányok írónoje kapta az ideai Nobel-díjat

A szentek kezének hajlásáról szóló népies mondás alighanem elhagyta a világirodalommal foglalkozók ajkát tegnap, amikor azt jelentették Stockholmból, hogy az irodalmi Nobel-díj az ideai Sigrid Undset norvég írónojé jutott. Bizony, feltűnően sűrűn kapja skandináv író a füstnélküli puskaor s dinamit feltalálójának mamulalapítványából a félmillió svédkoronánál is nagyobb kamatrészt. Björnson, Lagerlöf, Hamsun, Gjellerup, Pontoppidan és most imet Sigrid Undset, — holott ezeknek egynemelyikénél tüzetes vizsgálat is megállapíthatóan súlyosabb nevek még nem jutottak ehhez a semmiképp sem megvetendő kitüntetéshez...

Svédország azonban messze van gyöngye szavunk odáig úgy sem ér el s különben is: Stockholm szólt és az úgy be van fejezve. Arra mindenestre jó volt a Nobel-díj, hogy megszerezze Sigrid Undset számára az ismer tséget, amit eddig hazájában és Francia- s Németország egy és más exkluzív irodalmi köreiben ért el a veszedelmes étkorában járó íróno.

Ez az asszony nem halhatatlan honfitársainak: Ibsennek, Björnsonnak, Hamsunnak, Kjeilandnak a szellemi leszármazottja. Azt az irodalmi irányt, amelynek távlatába Sigrid Undset beállítható, neo-realizmusnak lehet nevezni: új erő, új akarat, új éle títés beszivárgása ez.

1882-ben született Sigrid Undset. Apja, kiváló archeológus, korán meghalt. A leány elvégzi a kereskedelmi iskolát, aztán Krisztiania különböző kereskedelmi vállalatainál hivatalnoknő. 1907-ben, 25 éves korában a: ki első művét, amely elég gyenge alkotás. Hamar követi ezt második műve: „A boldog kor”, amely már erős, írói egyéniséget árul el. Két ter-

jedelmes novella ez. Színhelyük: a norvég főváros; műfajuk: rajzoltak, mértékletesen, akik nehéz munkával keresik kenyerüket. Főleg fiatal irodai leányokat szerepeltet Sigrid Undsen. Ezeknek a leányoknak, noha egyéniségük különböző, igen sok közös vonásuk van. Önállóan ének, épen úgy, mint a velük egy irodában dolgozó férfiak. Főszabadtal és okosak ezek a leányok és élni akarnak, az élet mindennapi valóságában. Őket is — mint az előttük élt generációt — megsejti a szerelem mámorja. De ha meg is kíséri őket a szerelmi álmódosítás, ez nem annyira távoli és hozzáférhetetlen csodának tűnik fel előttük, hanem inkább kézzelfogható, való boldogság viziójának. És pillanatig sem haboznak, hogy kezüket kinyújtva megfogadják a boldogságot. Sigrid Undset fiatal leányai — a romantizmus és a naturalizmus lenyáival ellentétben — nyugodtan, nagy gesztusok és nagy jóvászelések nélkül fogadják a boldogságot. Lgyrésztük diszkrétan a halálba menekül előre, másrésztük úgy gondolva, hogy az egész „csak tevédelem volt”, újabb kísérletbe fog. Nem vádolják az életet. Ha nem értek el sikert, nem az életet hibáztatják a leányok és nem is társukat. Önmagukat tartják hibásnak és önmagukra büntetést mérnek. Ezek a szegénysorsú fiatal leányok nagyon öntudatosan és nagyon becsületesen odaadják magukat annak a férfinak, akit szeretnek, vagy szeretni vélnek. Az érzékiségnek kevés része van ebben az odaadásban, a számításnak meg épen semmi. Így rajzolja meg legalább Sigrid Undset. Iskolai fiziológiai tanulmányai alapján úgy tekintik ezt a leányok, mint természetes szükségletet, korai életismeretük alapján: mint társadalmi szükségessérséget. A szerelem a leányok számára, nem két epidermisz egyszerű közeledése, nem is két deliráló lélek közeledése, hanem több mindezeknél. A szerelem, előttük, nem „önmagában végződő”, hanem a házasság első feltétele, a közös, mindennapi élet alapja. E leányok vannak már annyira intelligensek és gyakorlottak, hogy a szentimentális, vagy érzéki egyetértés nem elég többé számukra; azt követelik hitvesüktől, hogy szellemi dolgok iránt is érdeklődjenek. Az élet nem örökös ünnep, de nem is örökös pokol, hanem megvannak a maga örömei és bánatai. A férj tehát jó és rossz napokban egyaránt élettárs legyen, barát, aki növeli az örömet és enyhíti a bánatot, megosztva mindkettőt.

„A boldog kor”-nak két nagy novellája után 1911-ben a Jenny című regénnyel állott Sigrid Undset a nyilvánosság elé. Ez a regény egy művészno története, a női lélek kitünő analizisével. 1914-től 1918-ig A tavasz, A bűvös tükörszilánk és Az okos szüzek című novellák kötetei jelennek meg. Valamennyi a férfi és a nő házastársi viszonyát és az asszonynak a családban elfoglalt pozícióját elemzi. A gyermekek a lét problémájának megoldására valók: ők a jövő, az élet, ők a szerelem célja és létjogosultsága.

1919-ben jelenik meg Egy asszony szempontjából című munkája, amelyben újságírókat foglalja össze: állást foglal a feminizmus ellen. Szerinte az asszonynak vissza kell térnie a családhoz, a tradíciókhoz.

Egyik legnagyobb szabású munkája a Kristin Lavransdatter triló-

gia, amely A korona, A szállásadó asszony és A kereszt című kötetekből áll. Egy norvég asszony különös élete a XIV. század második felében. Egy asszony élete apja birtokán kezdődő gyermekkorától egészen a kolostorban való haláláig. Azoknak az erős, szívós parasztnak családi élete, akik akkor a norvég arisztokráciát alkották. Akkor a XIV. század első felében kezdett hanyatlani a norvég nép és akkor került négyszáz éven át tartó idegen járom alá. E kornak állítólag felülmulhatatlanul művészi rajza Undset asszony trilógiája.

Irt verseket is Sigrid Undset. Ezek 1910-ben jelentek meg Újság címen.

Megnyitk
Ferdinand kir. uton
(Uj plebania palota) higienikus elegáns
urifodrász-szalonom
Gyuritsik

Női kabátok

legújabb kivitelben
legolcsóbb árban a

Model áruházban
Vlahutja (Szt. János)-utca 6.
Kaphatók 1596

Vettem egy főmögben

8000 méter öszikabát-, kosztüm-
és ruhaszövetet, melynek eladását

folyó hó 19-én, hétfőn reggel kezdem meg.

Mindenkinek saját érdeke, hogy szövetségletét ezen tömögben szerezze be.

Körösparti Áruház

Ruhabársonyok, selyem
crep de chinek óriási választékban

Ha divatosan és jól akar öltözködni
részletfizetés mellett

úgy saját érdekében teljes
bizalommal keresse fel a
Stern és Groszmann

Reklam férfiruha üzletét
Sas-passage 133. (Szenszky mellett)

Öltönyök, raglánok, mikádók és gummiköpenyek óriási
választékban

**Női
hócipő REICHARD**
500 lelei kapható cipőüzletében

Ujból revízió alá veszik a lisztárakat
Áresés a gabonapiacra

Néhány nappal előbb állapította meg a nagy ármegállapító bizottság a nagyvárad liszt-és kenyérárakat, amelyek a félbarna kenyér kivételével a régié maradtak. Mára aztán érdekes fordulat történt. A polgármesteri hivatal bizalmas uton arról értesült, hogy a helybeli lisztárak koránt sincse nek arányban a gabona-piac áraival, amely állandóan eső tendenciát mutat.

A polgármesteri hivatal erre a vásárbiztoshoz fordult felvilágosításért, aki mindenben megerősítette a bizalmas helyről nyert információt.

Miután pedig a legutóbbi lisztrendelet kifejezetten úgy intézkedik, hogy a lisztárakat a helyi piac kialakult árának megfelelően kell megállapítani, értesülésünk szerint a váradi

lisztárakat a közeli napokban újabb revízió alá veszik.

Az árrevízió keresztülvitele előtt a polgármesteri hivatal bekéri Arad, Temesvár, Kolozsvár és a többi szomszédos városok lisztárát.

**Argeman, tapestra, velvet
szőnyegek, abgapest és futó**
valamint spárta szőnyegeken
a legnagyobb raktár

Leitner Márton rí.-nál

Papini: **Krisztus tört. nele** 360 lei

FEST! TISZTIT!
Kalinovcsán
Zöldia-passage 31.
MOS! 1440 VASAL!

2004

A válságba sodort váradai színház

Gróf László megfélemlítette a prefektushoz a tanács határozatát

Nem írja alá a szerződést — A társulatnak bejelenti a közelgő veszélyt

Az Estilap adott hírt először arról a súlyos helyzetről, amibe a váradai színházat a városi tanácsnak az a határozata sodorta, amely megkötötte a színházvezető kezét a naponkénti előadások számát illetően. Ez ügyben Gróf László színházvezető meglehetősen kesernyős hangú beadvánnyal fordult a városi tanácshoz. Ez a beadvány hangsúlyozta az áldozatoknak azt a mértékét, amivel az idei szezonhoz fogott, bizonyította, hogy hasonló költséggel még egyetlen társulat sem működött a jubiléris színházban, s végül kifejtette, hogy mindezek mellett a re-kompensáció nélküli román előadások is olyan terheket jelentenek, hogy redukálható előadások esetén megbénul egész működése és a színház bérleti szerződését aláírni nem áll módjában. Erre ismét elővette az ügyet a városi tanács, s — bár néhány reggeli lap azt konstataálta, hogy a tanács a jóaakarátu megértés álláspontjára helyezkedett — azt a meglepő határozatot hozta, hogy megváltoztatja előbbi döntését, amely hétköznap egy, s szombat és vasárnapra 2-2 előadást enged, s a hét bármely napjára két-két előadást engedélyez. De kettőnél többet ünnepponon sem. Ez volt az a jóaakratu gesztus, amelyet már csak kis mértékben súlyosbított a nyolcvanezer lejre emelt bérösszeg. A színházvezető tehát tarthat előadást hétfő délután is, vagy ha tetszik kedd — sőt szerda délután is. Tarthat. De kinék? Tényleg. Hétköznap délutánján egyéb dolguk sincs az embereknek, mint-hogy színházba járjanak. Nagyki-vétel két hónapban egyszer valami gyermekelőadás. Ellenben ünnep, vagy vasárnap délutánján, amikor bizonyosan többen ráérnek, nem szabad csak egy délutáni előadást tartani, s nem szabad szombat, vagy vasárnap este a jól jövedelmező éjszakai előadásokat sem meg-tartani. Mert a határozat úgy szól: ha pedig előadás van, kettőnél több ne legyen!

Érthető, ha mindezek után Gróf László színházvezető ama elhatározása, hogy a jelen körülmények között a szerződést nem írhatja alá, nem igen változott. Ma meg-fellebbezte a tanács sérelmes határozatát a prefektushoz, megegy-szer kifejtve súlyos helyzetét, s leszögezve, hogy a legnagyobb lelkiismeretlenség volna tőle száz-husz ember egzisztenciáját kitenni annak a bizonytalanságnak, ami itt reá vár, ha amúgy is megtépzott jövedelmének tekintélyes hányadától elűtik. A kora délutáni és éjszakai előadásokat elsősorban az egyre fokozódó és ma közismert terhek keltették életre. De életre-hívta a közönség igénye is, s ma se-hol a világon nem gördítene akadályt az elé, hogy egy színház annyi előadást tartson, amennyi módjában áll, ha a közegészség és a tűzbiztonság kárát nem látja en-nek.

Ha pedig a prefektushoz való fellebbezés is eredménytelen ma-radna, s a városi tanács döntése jogerősen kötelezné a színház-vezetőt a maximálisan napi két elő-adás tartására, úgy Gróf László — mint értesülünk — egy nagyon el-zsomorító és szokatlan lépésre

szánja magát. Ugy halljuk, hogy társulati gyűlést fog összehívni, s feltárja előttük a helyzetet. Figyel-meztetni fogja tagjait, hogy a tár-sulat egész egzisztenciája válság fe-lé sodródik, mert az ide, amikor működésének legcsekélyebb meg-nehezítése is felbillenti amúgy is ingadozó mérlegét, a történetek után tart az összeomlástól. Senkit sem akar télviz idejére a kenyérte-lenségbe vinni, s amíg neki egy fa-

latja lesz, megosztja azt tagjaival. De ha egyszer minden forrás ki-apid, akkor — el kell készülni rá — nincs tovább. Ezért tagjainak egyénenként szabad elhatározására bizza, kitartanak-e mellette vagy sem.

Ha a színházvezetőnek ez a meg-döbbentő alternatívája elhangzik, akkor alighanem azok a tagok me-nekülnek majd elsőként a súlyos-hajóról, akik az idei szezonban tényleg kivételes értékválulást hoztak. Ez természetes is, hiszen ezek tudnak még mindig a leg-könnyebben elhelyezkedni. De ta-lán nem kell még minden reményt feladni. Regman prefektus kul-turérzéke és emberszéges belátása még mindent jóra fordíthat, s elhá-ríthatja a váradai színház felől ezt a szégyenteljes megpróbálta-tást.

A régi Várad romantikus esztendei

EMBEREK ÉS TORTENETEK

Írta: MARTON MANÓ

(56)

A társaságot persze el sem lehetett képzelni egy időben Korda Sándor nélkül. A rend-őr éjszaka találkozott Szűts Dezsővel. Szalutált. Se szó, se beszéd, csak intett némán az újjával, s ezt a titkos Morse-jelet már sokan ismerték. Ha Új-város felé bökött a rendőr, Ha-lász a Koronában tartózkodott, ha Olasz irányába, a Royal-ban, vagy az Emkében zajon-gott. Ugyanigy orientálódott Halász Lajos Szűts felől, s va-lahogy mindig egymásra talál-tak.

De rendszerint harmadiknak ott volt Korda úr, roppant el-foglalt ember, éjjel-nappal mó-kákon járt az esze. Különös, nagyszerű tehetség: anekdotát senki olyan bravurral elő nem ad, amellyel remek megfigyelő és ahogy karaktereket parodi-zál, egyéniségeket karrikiroz — páratlan. Mikor már színé-szek, artisták az egész ország-ba szétvitték a híret, addig bujtogattuk, micsoda alávaló disznóság, hogy így elaprózza asztal mellett a talentumát, hát jó, szerződött Pestre egy diva-tos kabaréba. Ujságíró cimbo-rái örült alarmot vertek a la-pokban. Váradról sokan fel-utaztak. Zsúfolt ház, forró han-gulat. Következik Korda. Első száma, amint Rott, Steinhard és Komochné beszél. Brillánsan tudta tánozni. Tökéletesen a saját hangjukon játszatott le velük kis vig jelenetet itthon. Igen — itthon. Mert ahogy a színpadra lépett és felcsattant a taps tornadója, Korda úr ha-lálsápadtan megállt, a térdei összeverődtek, nézte a roppant tömeget. És megszólalt Rott hangján:

— A lámpaláztól eltékvintve elég jól érezném magam Steinhard úr, nem gondolja?

Amire Steinhard hangja fe-lelt:

— Ja mein lieber Rott, mégis legjobb, ha mindjárt lefek-szik, hiszen a maga láza leg-alább ötven fok árnyékban.

Ez persze abszolúte nem a szerepéhez tartozott. Arra rá

sem került a sor. Fogvacogva improvizált, s mikor a függöny lefutott, félfajultan rohant el a színpadról. Tőle tapsolhattak. Másnap már a Royalban do-minizott. Persze a kíváncsiak megrohmozták: mi az, mi tör-tént, miért, hogyan? Sándor kéjjel helyezte el a dupla nyol-cast és mosolygott:

— Nem történt semmi külö-nös, de hogy jönnek ahhoz vad-idegen emberek, hogy az én boldonságaimon röhögjenek? Röhögni csak nektek van joga-tok.

Müller Salamon. Helyesen, amint a köztudatba ivódott:

Hogyan fest az agrárreform Köröstarjában

Földnélküli parasztok deputációt küldenek a miniszterelnökhöz

Az Estilap hasábjain már ismételtelen rámutattunk azokra a káros mulasztásokra, ame-lyek az agrár-reform végre-hajtása körül észlelhetők vol-tak. A parasztok, akiket a tör-vény intenciója szerint megil-letne a föld, mint az alábbi eset-ből is kiviláglik, vajmi keve-set, de legtöbbször semmit sem kapnak.

Ma délelőtt tiz-tizenkét tar-jáni paraszt — románok, ma-gyarok vegyesen — járt bent a szerkesztőségben.

— Három éve hitegetnek bennünket — mondja az egyik, aki legértelmesebbnek látszik közöttük — és mindig csak újabb ígéret.

Vagy talán a parasztok nem értik a törvény szellemét? Ők ugyanis úgy tudják, hogy a nagybirtokokból kiszakított részt közöttük kellene felosz-tani. A múlt évben ezek a pa-rasztok egy bérlőszövetkezetet alakítottak és ígéretet kaptak, hogy ez évben ügyük elinté-zést nyer. De újra nem lett be-lőle semmi. Azzal szerelték le őket, hogy

közcélokra kell a föld.

Möller Szolomon. Világért se szabad hinni, hogy holmi anti-szemita nyájaskodás kent az öreg úrra izetlen gúnynevet. Tudtuk is mi akkor, mi fán te-rem az antiszemitizmus? Cseremisül volt az, ki tudott cseremisül? Salamon atya se vette zokon, hisz voltaképp el se ferdítették becsületes ne-vét: az ő tulajdon kiejtését akkreditálta a közvélemény, mely a híres Müller-raj asztalal mellől irányította hol Várad, hol az ország sorsát.

Salamon ezer tréfa centruma volt, de önmaga is értett a tré-fához. Nagy ördög volt. Fő-képpen kenyerespajtását ug-ratta, Hillinger Leopoldot, aki-ről csodálatosan mulatságos históriákat eszelt ki.

— Hu az volt a gyönyörű — mesélte Müller — mikor Luit-puld udalba bukta Tiszát: ke-gyelmes úr must kaptam ezt a mostot kustolja.

Elmondta Salamon bátyánk, hogyan szolgálta ki Hillinger Tisza Kálmánt. Vitte a fécán-pecsenyét, meg a pulykát a nagy tában, de az ajtót nem tudta kinyitni. Mit csináljon? Hát addig szépen csendesesen le-tette a küszöbre a diszes tálat, a gyönyörű színes tulla is be-le volt szurva a piros fécánba. Aztán az ajtót kinyitotta, le-hajolt, de már akkor hol járt a nagy mézáraskutya a finom pecsenyével...

De aztán nem volt az tréfa, mikor Müller úr maga is meg-járta. (Folytatom.)

Az aratásnál aztán kiderült, — mondják elkeseredetten a sze-gény emberek, hogy a közpon-ti kerületi agronóm: Frazi-neanu a Klór- és a Tóth-féle kisajátított birtokrészek-ből 120 holdat a saját céljaira használt fel, amelynek termé-sét, mintegy hat vagon búzát Körösszeg községben lévő rak-tárában halmozta össze. Cse-kéily 600.000 lei értéket képviselő terméstől estek el ilyen-jóformán az agrárbizottság egyik vezetőemberének jóindulatá-ból a tarjáni parasztok.

Valóban csodálkozni kell azon, hogy a nagybirtokokat elveszik a tulajdonosaiktól csak azért, hogy egyes szeren-csés kiválasztottak ilyen hor-ribilis jövedelemhez jussanak.

Annál furcsább ez az eset, mert Frazineanu, tudvalevően a gazdasági kamarának is vá-lasztott tagja és így érthető módon megrendülhet a bizalom a kamarával szemben, ha an-nak egyik tagja részéről a föld népét ilyen hallatlanul súlyos sérelem érheti.

A tarjáni parasztok különben értesülésünk szerint most Bu-

Lábass Juci ajándéka a bíróság előtt

Szemző Gyula rágalalmazási pöre — A primadonna tanuszerepében is sikert aratott

Budapestről jelentik: Szemző Gyula nyugalmazott főispán rágalalmazás miatt följelentést tett H. L. budapesti társaságbeli ur ellen, aki azt állította róla, hogy vissza szokta kérni a nőktől azokat az ajándékokat, amelyekkel nagylelkűségi rohamaiban meglepi őket. A vádlott — a följelentés szerint — nagyobb társaság előtt azt a kijelentést tette, hogy Szemző többek között

Lábass Jucinak, a pesti Király Színház primadomájának is nagyértékű ajándékokat adott,

többek közt orosz cobolybundát, ezüstórákat, ékszereket, de később ezeket az ajándékokat csellel visszavette. A járásbíró a rágalalmazási pörben már többször kitűzte a tárgyalást, de mindig el kellett halasztani, mert a tanuként beidézett

Lábass Juci — akinek, ugyánlázik, kelemetlen ebben az ügyben nyilvánosság előtt szerepelni — egyszer sem jelent meg.

A bíróság végül is pénzbírsággal sújtotta a művésznőt. Ez harótt: a tegnapi tárgyaláson Lábass Juci végre megjelent a bírósági idézésre.

A tárgyalás megnyitása után a járásbíró ismertette az esetet, azután a teremszolgával beszólította Lábass Jucit. A művésznő izgottan sietett be a terembe és drámai gesztussal roskadt bele egy fűres székbe.

A bíró: Beteg?

Lábass Juci (íjedten): Miért, olyan rosszul nézek ki?

A bíró: Nem azért kérdeztem.

Lábass Juci: Hát?

A bíró: Csak szokatlan, hogy egy tanu se szó, se beszéd, leül a bíróság előtt.

Lábass Juci: Azt hittem, ha az urak ülnek, a hölgyeknek is szabad leülni.

Szemző Gyula ezután a kis intermezzó után előadta, hogy nagy tisztelője a művésznőnek, amellelt Lábass Juci bácskai láry és néhány apró ajándékkal kedveskedett neki. De hogy visszavette volna azokat, nem áll. A panaszos után Lábass Jucit hallgatta ki eskü alatt a bíróság, mint tanut.

A bíró: Kapott-e a művésznő Szemzőtől ajándékokat, orosz cobolybundát, ékszereket, gyöngy-nyakéket?

Lábass Juci: Igen. (A nyakán lévő gyöngysort mutatva) ezt is tőle kaptam.

A bíró Igaz-e, hogy az ajándékokat Szemző Gyula csellel visszavette?

Lábass Juci: Szemző nem vette vissza az ajándékait, nem is akarta visszavenni, sem csellel, sem anélkül. Én soha senkinek ezt vagy ehhez hasonlót nem mondtam, sőt ilyen híresztelést nem is hallottam, mert ha tudomásomra jutott volna, a legerélyesebben tiltakoztam volna ellene.

A bíró megeskette a tanut vallomására, majd dr Rényi

Aladár, Szemző jogi képviselője mondta el vádbeszédét, a vádlott megbüntetését kérve.

A járásbíró ezután kihirdette

Ma este hét órakor mégis lezárják a választók névjegyzékét

A nagyváradai választók névjegyzékének tíz napos közszemlére helyezésevel kapcsolatban több ízben kifejtettük már azt az álláspontunkat, hogy a végrehajtással megbízott hatóságok a terminust illetőleg tévedésben vannak. Hivatkoztunk ugyanakkor a választói törvényre, amely kifejezetten előírja, hogy a tíz napos közszemlére való helyezésnél a kifüggesztés első napja nem számítható az előirt és

az ítéletet, amely szerint H. L.-t másfél millió korona pénzbüntetésre ítéli, enyhítő körülménynek véve, hogy a vádlott Lábass Juci vallomása után bocsánatot kért Szemző Gyulától. Az ítéletben a felek megnyugodtak.

tíz napos időtartamba.

A polgármesteri hivatalban ma délelőtt ebben az ügyben megbeszélés volt, amely elhatározta, hogy

a nagyváradai választók névjegyzéke ma este 7 óráig marad csupán közszemlén.

A listákat még ma este hivatalos pecséttel ellátva lezárják és megőrzés végett a bírósághoz teszik át.

A váradai kereskedelmi kamara elnökválasztását bizonytalan időre elhalasztották

Holnap, vasárnap délelőtt kellett volna egybegyűlnie a Kereskedelmi és Iparkamara új választmányának, hogy az elnökséget megválassza. Ez a fontos ülés azonban — mint illelőke helyről értesülünk — elmarad a következő okokból:

A választmány névsorában, amelyet a kereskedelmi miniszter a törvényszéki elnöknek elküldött, voltak olyan képviselők és szenátorok is, akik a kamara által összeállított választói névjegyzéken nem szerepeltek választókként, mert vagy nem voltak tagjai a ke-

reskedelmi kamarának, vagy elkészve vették fel magukat a listára. A miniszteriumban tévedésből e nevek közül is beírtak néhányat a választmány listájára. Utólag ugylátszik, rájöttek erre és ma a miniszteriumból a törvényszéki elnökhöz távirat érkezett, amelynek értelmében a kamarai választásokat a pontos és hiteles választmányi lista összeállításáig el kell halasztani.

Ezért aztán a törvényszéki elnök és a kereskedelmi kamara együttesen határidő nélkül elhalasztották az elnökválasztást.

Kicsi rózsá, fehér szegfű, tulipán...

Saljapin, Magyar Imre, Zerkovitz és a magyar népdal

A Palace kávéház közönsége valóságos áhítattal hallgatja estérel-estére Magyar Imrénék, a világhírű cigányprimásnak csodálatos muzsikáját. Senki sem gondolná, hogy ennek a melegsívű művésznek humora is van, még pedig igazi cigányhumor, ötletes, frappáns és szatirikus élű. Ő maga mesélte nekünk az alábbi mulatságos kis históriát:

— Budapesten Saljapin koncertjét hallgattam végig a mult este és utána rögtön a Hungáriába siettem, ahol mostanában bandámmal játszom. Alig kezdtem el egy régi magyar nótát, megjelent Saljapin is Zerkovitzsal együtt.

A művész ugyanis Zerkovitz direktor színházában vendégszerepelt.

Zerkovitz, amikor mellettém elment, a fülembé sugta:

— Ugyan Imre, játszáln néhány

szép dalt a művésznék az én szerzeményeimből is.

Kiütközött belőlem a cigány természet és nagyon megréftáram Zerkovitzot. Játszani kezdtem, egyik nótáját, de a harmadik ütemnél már átmentem — abba az eredeti népdalba, amelyből a Zerkovitz szerzemény született. Üvegghangon intonáltam a most legnépszerűbb Zerkovitz dalt:

Kicsi rózsá, fehér szegfű tulipán...

Zerkovitz arca felderült, de csak egy pillanatig. Mert továbbfolytattam az eredeti népdalt:

Gyere ide, Kati édes tubicám...

Zerkovitz elsápadt. És én még két-három ilyen kis tréfát csináltam. Saljapin hálásan felém bólintott és én odaléptem a mesterhez, aki tört németséggel szólított meg:

— Nagyon szépek ezek a kis dalok és mesterien játsza őket. Én kifogástalan angol nyelven feleltem:

— A direktor ur szerzeményei, Zerkovitz feszengett és a művész megjegyezte:

— Csodálatosak ezek a magyar dalok mennyire hasonlítanak egymáshoz. Én Oroszországban sokat mulattam magyar cigánydalal. És mindig azt hittem, hogy ezek eredeti magyar népdalok...

Az új bünvádi eljárás első alkalmazása Váradon

Egy új regáti törvény alapján a törvényszék Aliquander tanácsa ma először három esetben erősítette meg az ügyészség előterjesztésére a vizsgálóbíró letartóztatási végzéseit. Ugyanis az új törvény alapján a törvényszék „confirmálása” vagy „infirmálása” szükséges a vizsgálóbíró letartóztatásai alkalmával. Ma a néhány nappal ezelőtt letartóztatott Farkas József, álnéven Zisz Károl Kolompár szélében ismert tolvaj, majd Kovács Sándor és Nisztor György Erzsébet kenyérgyári kocsisok ügyében erősítette meg a letartóztatást a törvényszék kettős tanácsa Athanaziu ügyész előterjesztésére. Kovácsot és Nisztort, akik a kenyérgyár zsákjait lopkodták, tettenérték lopás közben, míg Farkas József amúgy is régen körözött tolvaj volt.

MÓRICKA NEM EGY IBOLA

Mórickát hazaküldik az iskolából.

— Mi az? — kérdi Mórickától az apja. Hiszen még csak 10 óra van, miért jöttél ilyen korán haza az iskolából?

— Hazaküldött a tanító! — feleli Móricka.

— De miért?

— Azt mondta, bűdös vagyok a piszoktól.

— Igen? Na hát csak menj szépen vissza — mondja dühösen a Móricka papája — és mondd meg a tanítónak, hogy te nem vagy egy ibola, téged ne szagolgasson, téged ő tanítson. Ereggy.

A Rosé kvartett Nagyváradon

A téli koncertszezon a gyönyörűen átalakított és mindenféle kényelemről gondoskodó Heyman szinkörben rendezi az idén a Hegedüs Hirlapiroda. A szenzációs koncertprogramm első eseménye a Rosé kvartett nagyváradai szereplése lesz november 13-án. A világhírű vonósnégyes teljesen új műsorral látogat el Nagyváradra, ahol e kvartett magasnívójú érdekfűdése mindig biztosította a világ nagy művészei számára azt a jól-éső elismerést, amely predestinál egy várost arra, hogy minden nagy művész fontos etappjának tartsa Nagyváradot világhírű utján.

HOLLÓS olcsó árusítása még csak rövid ideig tart
Atmeneti kabátok, ingek, nyakkendők, kalapok nagyon olcsón kaphatók

APRÓ HIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

MINDEN hölgy nyugodtan elhatározhatja magát arra, hogy a Mária királyné (Bémer) téren, Kertész Reclam női divat áruházában vásároljon, mert e cég szolid, megbízható. Árai a legolcsóbbak. 1710

Gyermekkoszúk Szökénél, Plata Unirii 16.

LAKÁS

INTELLIGENS uriember csakis feltétlenül uricsaládnál tiszta butorozott szobát keres ebéd és vacsora kosztal. Csakis intelligens uricsaládnál. Címet a Hegedüs Hirlapirodába kérek, „Elsőrangú ellátás” címre. 714

GARCON idősebb uriember butorozott szobát keres ebéd és vacsora kosztal. Csakis intelligens uricsaládnál. Címet a Hegedüs Hirlapirodába kér. 724

SZÉP tiszta 1 szoba, konyha azonnal kiad egy pár embernek lépéssel. Cím a Hegedüs Hirlapirodában. 748

SZÉP kétszobás és egyszobás butorozott lakást keresek azonnalra. Cím: Rimanóczy szálloda irodájában. 741

ALKALMAZÁS

IPARVALLALATOK adminisztrációjának vezetésében, teljesen gyakorlott, mérlegképes, hites könyvelő, megfelelő állást keres. Címet Hegedüs Hirlapirodába kér. 656

VARRÓNÓ angol, francia munkás. Gyakorlott, jobb szalonba ajánlkozik. Címet a kiadóba kérek. 716

ÓRAS könyvelést és kereskedelmi levelezést vállalom. Cím Hegedüs Hirlapirodában. 721

JÓ és éves bizonyítványokkal rendelkező német nevelőnőt keresek két és hat éves fiúcska mellé. Grünstein fatermelő, Oradea-Mare Károly herceg (Szilágyi Dezső) utca 23. 731

LAKATOS tanulókat jó fizetéssel felvesszünk. Halász Testvérek, Cogalniceanu (Várady Zsigmond) utca 16. 751

ELBOCSAJTOTT postások irodaszolgáinak vagy ehhez hasonló megfelelő állást keres. Cím: Gál Sándor, Fácán-sor 3. és Sámson Zsigmond, Vlahuta (Szent János) utca 28-b. 747

SUCHE deutsches Fräulein zu 2 Kindern die auch im Haushalt behilflich wäre. Solche bevorzugt, welche schöne Handarbeiten fertigen kann. Grosz, Vlahuta (Szent János) utca 47. 746

ANSTANDIGES deutsches Fräulein wird mit guten Zeugnisse zu zwei Buben gesucht, Grünstein Printul Carol (Szilágyi Dezső) utca 23. 750

ADÁS-VÉTEL

ZONGORA olcsón eladó. Vlahuta (Szent János) utca 46. 559

ELADÓ olcsón egy pár teljesen új 37-es fekete magasszárú francia női cipő. Krausz, Cogalniceanu (Várady Zsigmond) utca 23. Ny

LADAK olcsón eladók. Cím Hegedüs Hirlapirodában. 692

ELADÓ rövid perzsa kabát, oposum gallerral. Cím Hegedüs Hirlapirodában. 673

ELADÓ 2 uri lakásos ház istállóval, udvarral Victoria (Kolozsvári) utcai részen, 560.000 lei. Toma Józsefnénál, Tace Ionescu (Körös) utca 21. 2079

EGY moket hencser, egy fürdőszobai mosdó eladó. Mihály herceg (Gerliczy) utca 7. 732

TAGAS souterrain kiadó. Aradi ut 27. 753

FORGALMAS központi utcában üzlethelyiség átadó. Levelet a Hegedüs Hirlapirodába kérek „Forgalmas” jellegére. 749

EGY darab furógépet és egy darab gojós prést keresek megvételre. Papp lakatos, Berthelot tábornok (Sal Ferenc) utca 10. 752

VASKALYHAT megvételre keres a Textilimport, Jorga Miklós (Zöldfa) utca 6. 745

180 kötetes klasszikus magyar könyvtár jutányos árban eladó. (Valamennyi diszkotésben.) Jorga Miklós (Zöldfa) utca 14. 743

KÜLÖNFÉLÉK

AGNES a tyukszemvágónő (pedicúr) új lakáscíme: Eroului Necunoscut (Temető) utca 7. Máténél. 729

VIII. gimn. tanuló elemi, polgári, valamint gimnáziumi I-IV. oszt. tanulók tanítását teljes ellátásért, avagy pénzért elvállalja. Ugyancsak a gyorsírást, levelezőt és vitát tanít. Címet a Nagyvárad kiadóhivatalába kér.

ÓRAS könyvelést, levelezést vállalom mérlegképes könyvelő, német-magyar. Címet Hegedüs Hirlapirodába kér. 676

ZONGORAT kezdőknek tanítok, ugyanott gyakorolni is lehet. Cím Hegedüs Hirlapirodában. 581

FEHÉRNEMŰ endlizést legolcsóbban vállalom Rosenzweig, Ferdinánd király (Rákóczi) ut 2. 744

INTELLIGENS hölgytől román órákat vennék. Címet a Hegedüs Hirlapirodába kérek. 742

Izletes házikonyha!

Berkovitsné

ארטה, כשר
vendéglője

N. Iorga (Zöldfa)-u. 19

Mérsékelt árak

Értesítés!

Szücs szalonomat

Bul. Reg. Ferdinand 14 sz. alatt megnyitottam

Szalonomban a legutolsó párisi creaciók alapján, mérték után készítik a legmértányosabb árak mellett **női és férfi bundákat, sálakat, estélyi belépőket** 2014 Mosse

STEFAN LAKATOS, Fourreur parisien

Ridikulök

gyártását megkezdettük

azokat

eredeti gyári árban árusítjuk

Nagyvárad Bőröndáru és Táskaáru

Cuza Voda (Szacsavay)-u. 18.

Használjunk kizárólag

PLANTOL

legjobb növény ételzsír mert tiszta, egészséges és szopora Kóserül előállítva, szigoruan az orth. izr. rituelek szerint Fuchs Benjámin nagyvárad orth. főrabbi ur felügyelete alatt

Készíti a Fabrica Phenix S. a R. Bucuresti.

Oradea-Mare képviselet:

Fischer Emil Parcul Stefan cel mare No. 11. — Telefon 962.

Ruhákat legolcsóbban lesi, tisztii gallérokat és kézelőket legszebben mos és vasal 1849

SZABÓ LASZLÓ

Str. Take Ionescu (Körös utca) 1.
Fiók: Bazárépület, Bul. Reg. Ferdinand

Aszódihoz

Sas-palotában

Friss HELLER bécsi csokoládé-bonbon érkezett 1, fél és negyedes dobozokban, ugyszintén Heller-féle Bitra-csokoládé, Capsa Zamfirescu, Kandia és Melissa friss csokoládé-bonbonok — Fűszerosztályomban friss nyolcféle zamatu **pörkölt kávé** kapható

HERBST ÓRÁSÉKSZERÉSZ

Regina Maria (Bémer)-tér 1.
Ezüstért, aranyért, brilliántért magas árat fizetek. Órákat, ékszereket olcsón javítok jótállás mellett. Szemüvegeket olcsón árusítok

ÁRLEJTÉSI HIRDETMÉNY.

Oradea-Mare város Villamosműve ezennel árlejtést hirdet 400 vagon, azaz 4000 tonna 1923 évi vágású I-a minőségű száraz, görcs és korhadásmentes bükk, vagy cserhasáb tűzifa szállítására, legfeljebb 15% doronggal. A mennyiség pontos ellenőrzése céljából a dorongfa külön kocsikban szállítandó.

A Villamosműnek jogában áll a leszállításra kerülő nagy görcsöket, vagy kazántüzelésre alkalmatlan anyagot a szállító rendelkezésére bocsájtani.

A kocsik kiállításáról a szállító tartozik gondoskodni.

A Villamosmű kívánságára az ajánlattevő tartozik az ajánlat végleges elfogadása előtt 5 vagon hasábfát és 1 vagon dorongfát próba céljából 8 napon belül leszállítani. A leszállítandó összes mennyiség a próbaszállítmánnyal azonos kell hogy legyen.

A Villamosmű fenntartja az Oradea-Mare-Obor állomáson való utánmérlegelés jogát s az esetleg hiányzó mennyiség ellenértékét a számlából levonja.

Szállítási határidő 3 hónap. A szállítás hetenkénti egyenlő részletekben történik.

Amennyiben a szállító a szállítási feltételeket be nem tartaná, a Villamosműnek jogában áll a megrendelt mennyiséget a szállító terhére napi áron bárholonnan beszerezni.

A fizetés utólag történik, az esetenként leszállított mennyiségek átvételétől számított 60 napon belül, minden kamatmegtérítés nélkül.

A fél %-os bélyegilleték az államszámveteli törvény értelmében a szállítót terheli.

A Villamosmű az ajánlatok közül szabadon választhat, sőt az összes ajánlatokat visszautasíthatja.

Az ajánlatok a Villamosmű vásártéri irodájában legkésőbb f. évi november hó 3-án d. e. 11 óráig nyújtandók be.

Az árlejtésnél az államszámveteli törvény 72-83 §-ai betartandók.

Oradea-Mare, la 14 Octombrie 1925.

Városi Villamosmű.

Szücs- és Szörme-

árut legolcsóbban minden kivételben

Andrássynál szerezheti be. 1623

Str. Vlahuta (Szt. János-utca 6.)

Sonnenfeld Adolf-nyomda r. t.